

Szerző:
Grzegorz Sielewicz, a Coface
régións gazdasági elemzője

Olajipari kitekintés

Még erősebb inflációs nyomás Európában

Mivel a nyersanyagok túlnyomó többsége dollárban van denominálva, az erős amerikai valuta tovább növeli a nyersanyagimportáló országok számláját. Ez különösen igaz az európai országokra: a rendkívül gyenge euró, valamint az euróövezeten kívüli országok hazai valutáinak gyengesége, a Brent hordónkénti árát közel 30%-kal magasabbra emelte, mint a korábbi, 2008-as és 2012-es olajár-emelkedések során megfigyelt szintek.

1. ábra: Olajárak (Brent)

Forrás: Datastream, COFACE

A globális olajkereslet alig állt helyre

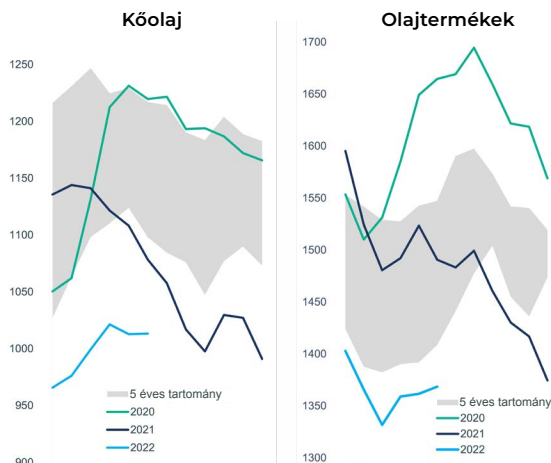
A kínai kereslet lassulása ellenére az olajárak nem csökkentek jelentősen, mivel a piacon továbbra is jelentősek a potenciális kínálati hiánytól való félelmek. Ezeket az aggodalmakat fokozta, hogy hetekig tartó tárgyalások után megerősítették az orosz tengeri olajra vonatkozó uniós embargót. Az OPEC+ koalíciónak a vártnál gyorsabb termelésnövelésre vonatkozó bejelentése nem oszlatta el ezeket a félelmeket. A csoport bejelentette, hogy júliusban és augusztusban napi 648 000 hordóval (a vártnál 50%-kal többel) növeli termelését. A hír azonban nem hozott megkönnyebbülést az olajárak számára, mivel a célkitűzés emelése az OPEC+ összes tagjára kiterjedt, amelyek közül soknak - leginkább Oroszországnak - kevés mozgásteret van a termelés növelésére. Ráadásul ez a megállapodás azt jelenti, hogy a tartalékkapacitások alacsony szintre csökkennek. Ezért az OPEC+ koalíción kívüli (Egyesült Államok, Brazília, Kanada, Guyana stb.) tervezett termelésnövekedés ellenére, és még ha a kereslet lassul is a következő hónapokban, a kínálati feszültségek magasan tartják az árakat.

Olajkészletek: a (túl) bőségtől a szűkösségig

A kereskedelmi készletek már az ukrán válság előtt is a legalacsonyabb szintjükön voltak, ami erős támogatást jelent az azonnali árak számára

2. ábra: OECD kereskedelmi olajkészletek (millió barrel)

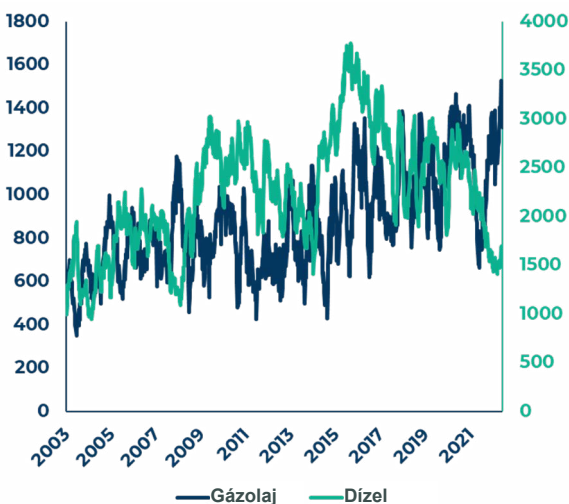

Forrás: IEA, COFACE

Európai üzemanyagkészletek: eltérő sorsok

A dízel ára Európában a gázolajról olajra való átállás függvénye.

3. ábra: Gázolaj és gázolaj készletek (millió metrikus tonna)

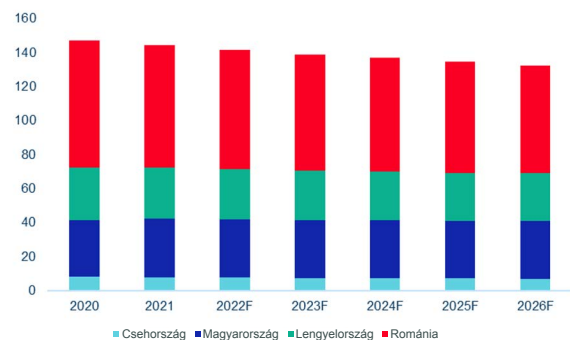
Forrás: Refinitiv, COFACE

A közép- és kelet-európai országok leginkább az energiahordozók importjától függenek

A kelet-közép-európai régió továbbra is az importált olajtól és gáztól függ, amely főként Oroszországból érkezik, mivel a hagyományos szénhidrogén-termelési lehetőségei korlátozottak. A régió valóban elhanyagolható mennyiségű gázt és kőolajat termel, miközben Románia e tekintetben aktívabbnak tűnik, mint más nagy közép-kelet-európai országok.

A termelés túlnyomó többsége (>90,0%) szárazföldi mezőkről származik. Bár a Fekete-tenger jelentős erőforrásokat mutatott ki, a lelőhelyek nagyrészt gázneműek. Így a kőolajtermelés tekintetében a legtöbb rövid távú növekedési lehetőség a mezőn belüli vagy mezőközeli lehetőségekben rejlik. A termelők folyamatos beruházásokat hajtottak végre a kitermelési arányok javítására a termelő mezőkön, többek között irányított fúrások, víz-, gőz- és vegyszerinjektálás, valamint helyszíni égetés révén. A mezőközeli feltárások és a fejlettebb technológiák alkalmazása szintén hozzájárult az erőforrásbázis bővítéséhez, valamint a termelés fenntartásához és kiterjesztéséhez. Magyarország esetében a korlátozott tartalékok és a viszonylag inaktív feltárási szintér a következő években alacsonyabbra fogja szorítani az olajkitermelést, hacsak nem találnak új olajmezőket vagy kezdenek fejlesztéseket. Egy közelmúltbeli gáz- és kondenzátumlelet (amelyet a magyar Horizon Energy végzett) középtávon felfelé mutató kockázatot jelent a magyar olajtermelés számára.

4. ábra: Gázolaj és gázolaj készletek (millió metrikus tonna)

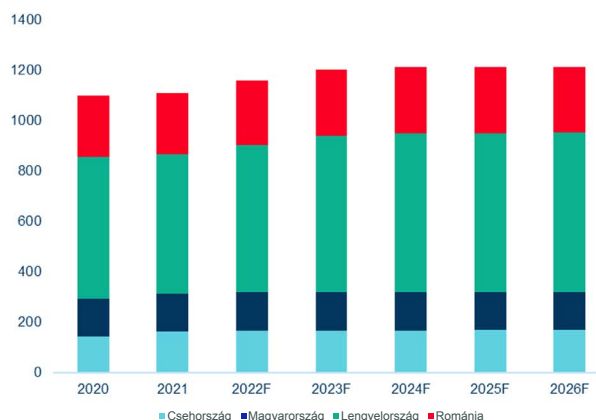
Forrás: Fitch Solutions, Coface

Közép-Kelet-Európa: finomított termékek termelése és fogyasztása

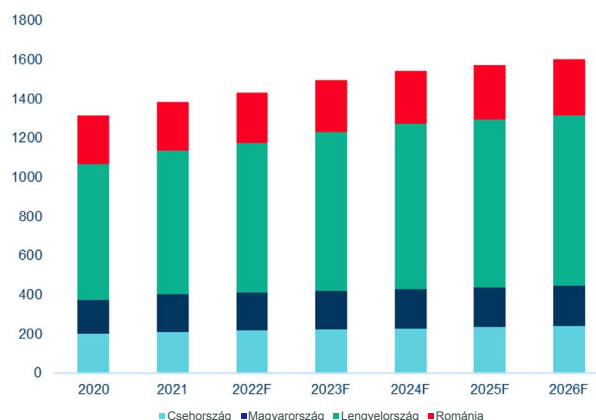
Magyarország nyersolaj-finomító kapacitása a következő években stabilan 166 000 hordó/nap marad. A magyarországi Duna-finomítóba történő folyamatos beruházások fenntartják a magas kihasználtsági szintet. Az elkövetkező években a munkálatok valószínűleg növelni fogják a kapacitást, hogy több nem orosz nyersolaj finomítására is alkalmas legyen, tekintettel az orosz nyersolajimport fokozatos megszüntetését célzó uniós szankciókra (amelyek alól Magyarország átmenetileg mentesül, mivel függ az orosz nyersolajtól). A MOL adatai szerint a finomítói árrés a 12. negyedévből a 3,0 USD/hordóról a 12. negyedévből kivételesen 13,1 USD/hordóra emelkedett. Ez az emelkedő olajárak és a Brent-Ural árkülönbözet kiszélesedésének következménye, ami az ukrain orosz invázió és az Oroszországgal szembeni növekvő európai szankciók következménye. 2022 májusában az EU az ukrainai orosz invázióval összefüggésben hatodik szankciócsomagot fogadott el Oroszországgal szemben. A csomag tartalmazza az EU-ba tengeri úton szállított orosz nyersolaj behozatalának hat hónapon belüli (2022. december), valamint az Oroszországból származó egyéb finomított termékek behozatalának 2023 februárjáig történő fokozatos megszüntetését. A tengeren szállított orosz nyersolaj az EU teljes orosz nyersolajimportjának 2/3-át teszi ki. Magyarország (Szlovákiával és Bulgáriával együtt) azonban földrajzi elhelyezkedése és az orosz nyersolajtól való nagyfokú függősége miatt ideiglenes felmentés kapott (a Drusba kőolajvezetékén keresztül szállított nyersolajra vonatkozóan). Magyarországon a finomított üzemanyagok fogyasztása a Covid-19 járványhoz, az utazások és a gazdasági tevékenység csökkenéséhez kapcsolódó 2020-as visszaesés után

2021-ben teljes mértékben visszatért. Ez a gazdasági tevékenység újraindulásának köszönhető, az előrehaladó oltási kampányok mellett. A következő években Magyarországon a finomított termékek fogyasztása mérsékelten növekedni fog. Ezt a magánfogyasztás növekedése és a járműpark bővülése fogja elősegíteni. A fogyasztás hosszú távú kockázatai azonban lefelé mutatnak a belső gazdasági korlátok, valamint az euróövezetből származó külső kereslet gyengülése miatt.

5. ábra: Finomított termékek gyártása (ezer hordó/nap)

6. ábra: Finomított termékek fogyasztása és ethanol (ezer hordó/nap)

Forrás: Fitch Solutions, Coface

JOGI NYILATKOZAT

Jelen dokumentum a Coface Országkockázat és Közgazdasági Tanulmányok Részlegének jelen időpontban fennálló véleményét tükrözi az éppen hozzáférhető információknak megfelelően, és bármikor, előzetes tájékoztatás nélkül megváltoztatható. Az itt szereplő információk, elemzések és vélemények számos megbízhatónak és komolyan vélt forrásból származnak, de a Coface semmilyen szempontból nem vállal garanciát arra, hogy a kiadványban szereplő adatok valóságosak, pontosak és minden részletre kiterjedőek. Az információkat, elemzéseket és véleményeket csak tájékoztató célúak, az adatok egy része belső használatra letölthető, amennyiben feltüntetjük azt, hogy a Coface a szerző, és nem módosítják illetve változtatják meg az adatokat. Az előzetes írásos engedélyünk nélkül tilos részben vagy egészben felhasználni az itt közölt adatokat, azokból kivonat készíteni vagy újraközölni bármilyen nyilvános közleményben vagy felhasználni egyéb más, kereskedelmi célból. Kérjük, tekintse meg a Coface weboldalán szereplő jogi nyilatkozatot. <https://www.coface.com/Home/General-informations/Legal-Notice>

COFACE, Magyarország
1134 Budapest, Váci út 45. H/7.
Magyarország
www.coface.hu

